

6. Чумак В.П. Превентивні заходи реагування поліції на правопорушення: досвід Грузії. *Вісник запорізького національного університету*. Юридичні науки. 2015. № 2(1). с. 95-101.

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПСИХОФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Вербовий Василь Петрович,

завідувач кафедри тактико-спеціальної,
фізичної та вогневої підготовки
Прикарпатського факультету
(м. Івано-Франківськ)

Національної академії внутрішніх справ
кандидат наук з фізичного виховання та
спорту

Кулакова Аміна Олегівна,

курсант 1-го курсу
Прикарпатського факультету
(м. Івано-Франківськ)

Національної академії внутрішніх справ

Трансформація, осучаснення психофізичної підготовки працівників МВС України обговорюється в Україні досить активно. Це зумовлено як складними соціально-економічними умовами в державі, так і вимогами основних концептуальних положень Закону України «Про Національну поліцію», які вносять до порядку денного ВНЗ МВС України потребу забезпечити підготовку майбутніх поліцейських, здатних швидко і точно реагувати на будь-яку криміногенну ситуацію в рамках чинного законодавства.

Проте дослідження сучасних учених переконливо доводять, що ефективність підготовки курсантів бажає бути значно кращою [2]. Ряд науковців указують на тенденцію зниження результативності професійної діяльності працівників поліції у складних стресогенних умовах [1]; не сповна використовуються потенційні можливості тренувальних занять у період підготовки майбутніх поліцейських [4]; не вдалося розв'язати проблему швидкого й безпомилкового реагування на різні об'єктивні і суб'єктивні обставини, які можна здобути у процесі моделювання ситуацій професійної діяльності в ускладнених умовах та адаптувати психофізичну

сферу майбутніх працівників поліції ще у навчальному закладі [5] й удосконалити стійкість, забезпечити високий рівень результативності рухових якостей курсантів в умовах силового затримання [3].

У контексті порушеної проблеми сьогодні викликають інтерес праці А. Глазиріна, А. Губанова, О. Івлева, Ю. Волненко, О. Винограда, які пропонують чітку систему підготовки особового складу МВС України до відповідної діяльності, зокрема і фізичного вдосконалення поліцейських.

Сформований на сьогодні рівень психофізичної готовності курсантів ВНЗ МВС України до управління (керівництво, організація та проведення) фізичною підготовкою в підпорядкованих підрозділах є недостатнім.

У результаті аналізу навчальних програм з фізичної та вогневої підготовки працівників поліції нами встановлені недоліки типової програми. Професійно-прикладна фізична підготовка курсантів – майбутніх поліцейських – повинна забезпечувати не лише досягнення ними оптимальних фізичних кондицій, але й розв'язання специфічних функцій. Відповідно до законодавчої бази України працівники поліції мають право застосовувати заходи фізичного впливу, в тому числі прийоми рукопашного бою, для припинення правопорушень, подолання протидії законним вимогам поліції, якщо інші способи не забезпечили виконання покладених на неї обов'язків.

Специфіка служби в різних підрозділах МВС до останнього часу не знайшла відображення в процесі фізичної підготовки працівників, адже окремі існуючі програми з фізичної підготовки, як у практичних підрозділах, так і в освітніх закладах МВС України, спрямовані на розвиток спеціальних фізичних якостей та формування професійних навичок, потрібних в основному в стандартних ситуаціях, а тому не дають уяви про реальні ситуації силового затримання правопорушників.

На наш погляд, підготовка в навчальних закладах МВС України повинна будуватися за принципами послідовного та постійного зростання складності негативно впливаючих факторів, а показниками підготовленості до дій в реальних службових умовах повинні бути:

- адекватний та раціональний вибір рішення, достатній рівень фізичної підготовленості курсантів згідно із загальноприйнятими програмними нормативами;
- висока швидкострільність і точність у стрільбі з бойової зброї та усвідомлення правомірності її застосування;
- крім того, це також володіння прийомами рукопашних одноборств в екстремальних ситуаціях, психологічна готовність та стійкість працівників.

Аналіз проблеми підвищення ефективності фізичної та бойової підготовки курсантів, за даними літературних джерел, дозволив встановити, що у навчальному процесі необхідно застосовувати екстремальні умови, які базуються на методологічних засадах теорії навчання руховим діям. Для ефективного застосування силового впливу працівником поліції йому треба мати також добру загальну, спеціальну фізичну підготовку, володіти прийомами рукопашного бою, вміти нападати і захищатись у складних, екстремальних умовах, в будь-яку годину доби і за будь-якої погоди.

На нашу думку, стабільне зростання показників психофізичних якостей, рівня фізичної підготовленості й у цілому готовності майбутніх поліцейських до виконання оперативно-службових завдань можливе за умов використання в навчальному процесі як важливого елемента методики спеціальної психофізичної підготовки курсантів, моделі екстремальної ситуації, максимально наближеної до реальних умов діяльності. Саме такі заняття сприяють підвищенню сили нервових процесів, зростанню самоконтролю й аутоуправлінню в стресогенній діяльності, формують упевненість і надійність при застосуванні адекватних фізичних прийомів у складних умовах самозахисту та силового впливу на правопорушників. Оскільки створення екстремальних ситуацій під час підготовки курсантів до силового затримання має особливий тренувальний ефект. Систематичне тренування в штучно складних ситуаціях сприяє вдосконаленню рухових дій у реальних умовах силового затримання, забезпечує високий рівень варіативності й результативності рухових якостей представників Національної поліції.

Список використаних джерел:

1. Ануфієв М. І. Основи спеціальної фізичної підготовки працівників органів внутрішніх справ : навч. посіб. / М. І. Ануфієв, С. С. Бутов, О. Ф. Гіда та ін. / Нац. акад. внутр. справ України. Київ, 2003. 337 с.
2. Вереньга Ю. В. Зв'язок показників фізичної підготовленості та фізичного стану і здоров'я працівників МВС України на етапі професійного становлення. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. Серія № 15.
3. Ивлев А. М. Дидактические аспекты готовности выпускников вузов МВД Украины к предстоящей служебной деятельности. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*: зб. наук. пр. Харків-Донецьк, 2005. № 22. С. 147-150.
4. Луговий І. О. Адміністративна відповідальність за правопорушення, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення / І. О. Луговий : дис.... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Київський національний ун-т внутрішніх справ. Київ. 2007. 226 с.

5. Пліско В. І. Теоретичні і методичні засади формування готовності працівників правоохоронних органів до діяльності в умовах екстремальних ситуацій : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Київ, 2004. 44 с.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗАХОДІВ ПРИМУСУ ПІД ЧАС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ

Лукашук Іванна Вікторівна,
курсант 3-го курсу
Прикарпатського факультету
(м. Івано-Франківськ)
Національної академії внутрішніх справ

Проблема активного та широкого застосування різних заходів примусу працівниками поліції під час масових заходів набула особливої уваги в останні роки незалежності і демократичних перетворень у державі. Так поліцейським неодноразово доводилося застосовувати фізичну силу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю під час демонстрацій різних партій, актів протесту громадян перед спорудами Верховної Ради України, Кабінету Міністрів, мітингів про набуття статусу державної іншими мовами, протистояння при проведенні виборчої кампанії у східних і західних регіонах України, та в багатьох інших випадках [1].

Відповідно до наведених фактів правоохоронці мають бути добре підготовленими, володіти відповідними тактичними прийомами щодо застосування фізичної сили та деяких спеціальних засобів, що дало б змогу досягати майстерності у максимально ефективному їх застосуванні для запобігання порушення громадського порядку чи масових заворушень.

Водночас перед поліцейським стоїть не простий вибір, щодо застосування заходів примусу під час порушення громадського порядку і масових заворушень, даний факт неабияк привертає увагу суспільства, адже є одним з найбільш серйозних втручань правоохоронців в життя людини та її громадян в цілому.

Особливо підвищена увага до застосування спеціальних засобів, фізичної сили та вогнепальної зброї пояснюється великою кількістю випадків неправомірного їх застосування, нехтуванням правами людей та недотримання норм законодавства. Також дії поліції інколи супроводжуються жорстокістю, можливістю помилок, свавілля. Важливим у цьому контексті є володіння знаннями про норми застосування вказаних засобів примусу, їх технічними характеристиками та властивостями.